

Fonksiyonlar (Tekrar ve Sorular)

21 Ekim 2021 Perşembe 17:10

Fonksiyonlar

Fonksiyonlar

Fonksiyonlar

Bir D kümesinden bir Y kümesine bir fonksiyon D deki her x elemanını Y den tek bir $f(x)$ elemanına karşılık getiren kuraldır.

$$\xrightarrow[\text{(tanım)}]{\text{girdi}} f \xrightarrow[\text{(değer)}]{\text{çıktı}} f(x)$$

<u>fonksiyon</u>	<u>tanım aralığı</u>	<u>değer kümesi</u>
$y = x^2$	$(-\infty, \infty)$	$[0, \infty)$
$y = \frac{4}{x}$	$(-\infty, \infty) - \{0\}$	$(-\infty, \infty) - \{0\}$
$y = \sqrt{3x}$	$[0, \infty)$	$[0, \infty)$
$y = \sqrt{4-x}$	$(-\infty, 4)$	$[0, \infty)$
$y = \sqrt{4-x^2}$	$[-2, 2]$	$[0, 2]$

Fonksiyonların Grafikleri

Tanım kümesi D olan bir fonksiyon f ise grafiği kartezyen düzlemde koordinatları f için tanım değer çiftleri olan noktalardan oluşur. Grafiğin küme notasyonu

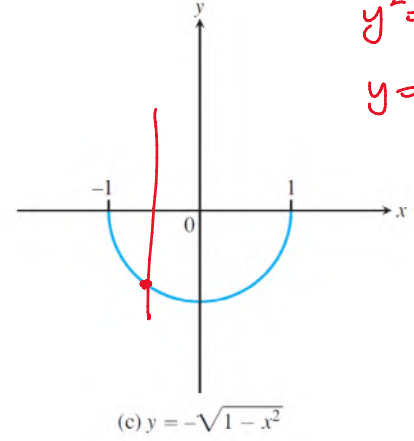
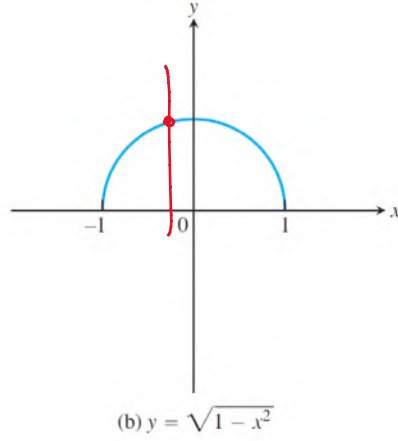
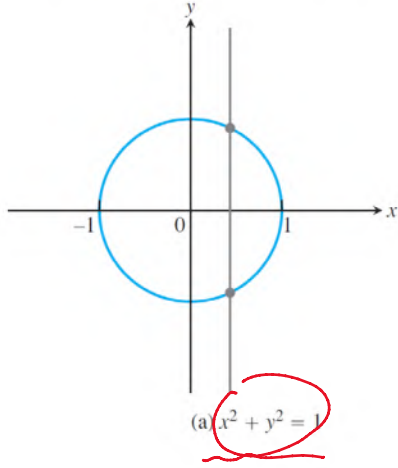
$$\{(x, f(x) \mid x \in D)\}$$

Örnek: $[-2, 2]$ aralığında $y = x^3$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz?

x	y
-2	-8
-1	-1
0	0
1	1
2	8

Dikey Doğru Testi

Çizdiğimiz her eğri ,bir fonksiyonun grafiği değildir.bir f fonksiyonu tanım aralığıdaki her x için tek bir $f(x)$ değerinden başkasını alamaz.Dolayısıyla hiçbir dik doğru bir fonksiyonun grafiğinin bir kereden fazla kesemez.

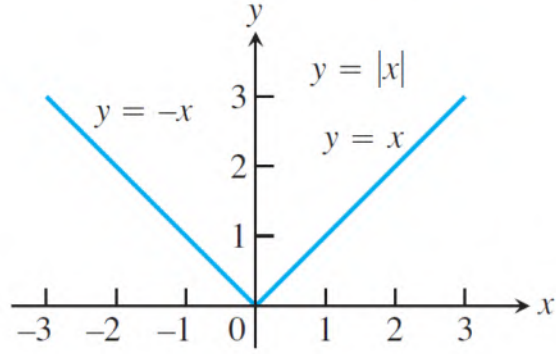

$$\begin{aligned}x^2 + y^2 &= 1 \\y^2 &= 1 - x^2 \\y &= \pm \sqrt{1 - x^2}\end{aligned}$$

Parçalı Olarak Tanımlanan Fonksiyonlar

Bir fonksiyonun tanım aralığı farklı bölgelerin değişik formüllerle tanımlanabilir.

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$$

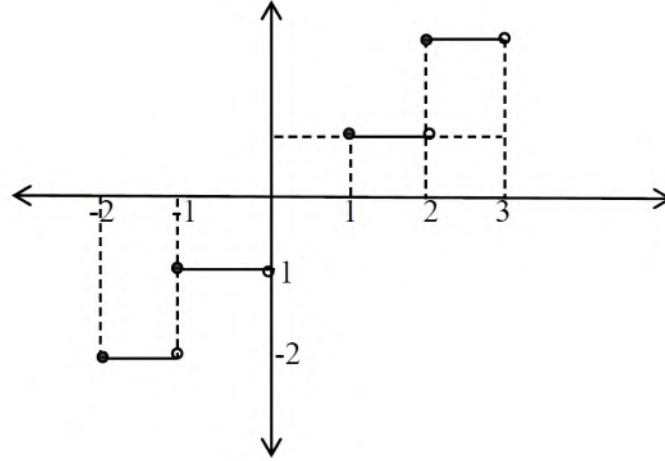
Örnek:

$$f(x) = \begin{cases} x^4, & x < 0 \\ x^3, & 0 \leq x \leq 1 \\ 6, & x > 1 \end{cases}$$

En Büyük Tamsayı (Tam değ r) fonksiyon)

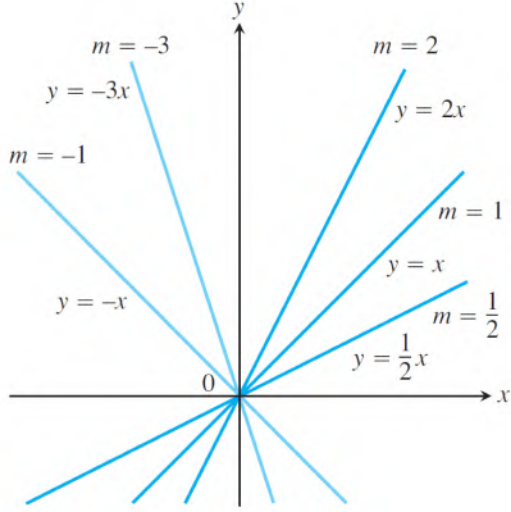
Her hangi bir x sayısındaki değeri x den küçük veya x 'e eşit en b   k tamsayı olan fonksiyona en b   k tamsayı fonksiyonu veya tam değ r fonsiyon denir. $[x]$ veya $\llbracket x \rrbracket$

$$\begin{aligned}\llbracket 2 \rrbracket &= 2 & \llbracket 2,9 \rrbracket &= 2 \\ \llbracket 2,4 \rrbracket &= 2 & \llbracket -0,6 \rrbracket &= -1\end{aligned}$$

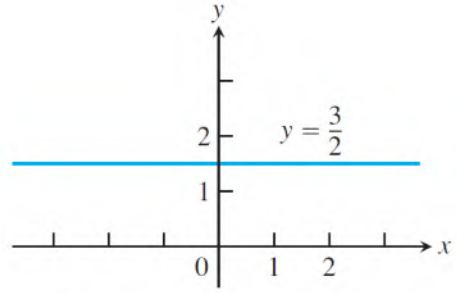

Lineer Fonksiyonları:

m ve b sabitler olmak üzere $f(x)=mx+b$ şeklindeki fonksiyonlara lineer fonksiyonlar denir. $b=0$ olması durumunda eğimi m olan $y=mx$ doğru denkleminde ulaşılır.

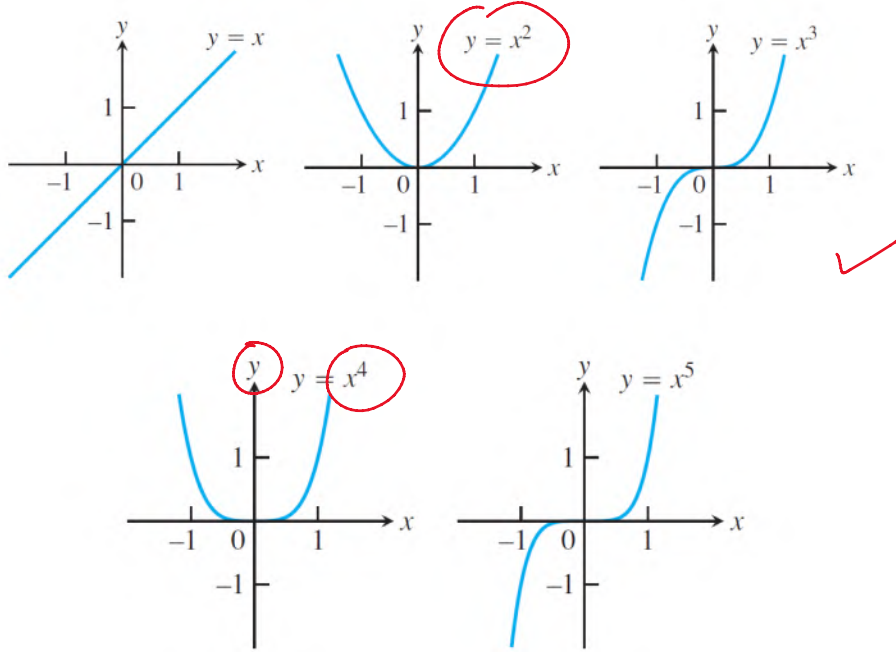
$y = mx$ doğrularının eğimleri m dir ve hepsi orijinden geçerler.

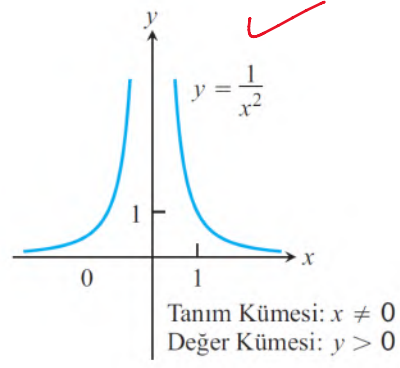
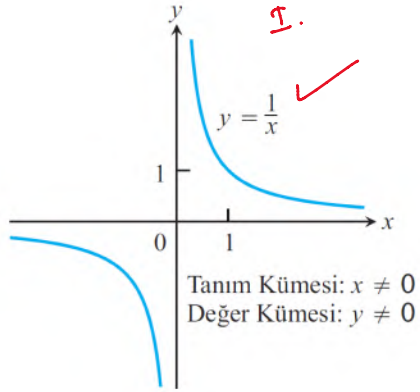
Bir sabit fonksiyonun eğimi $m = 0$ dir.

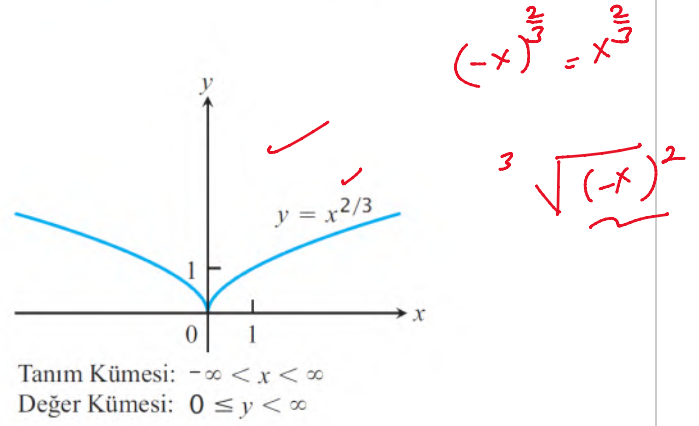
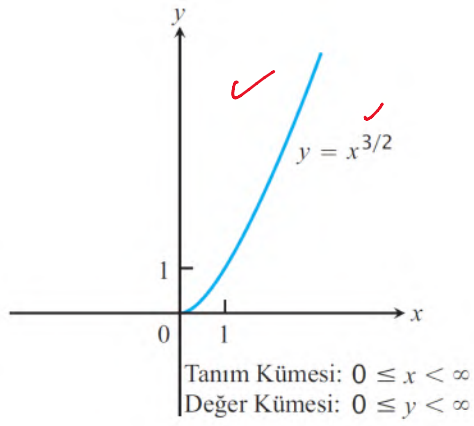
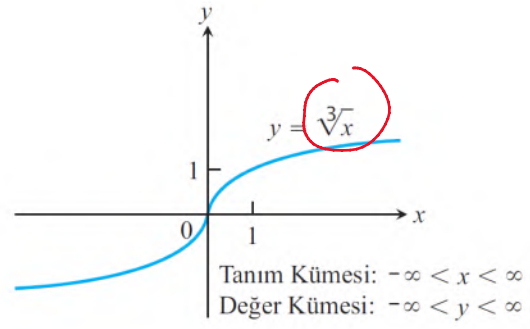
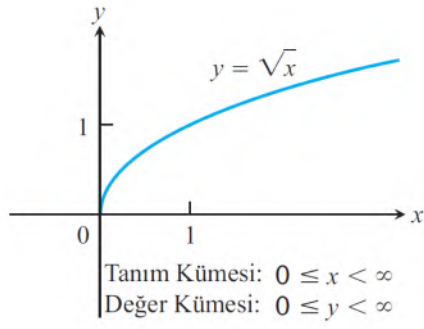
Kuvvet Fonksiyonları

n sabit bir sayı olmak üzere $f(x) = x^n$ şeklindeki fonksiyona kuvvet fonksiyon denir.

$x=0$
düzyer eksenit

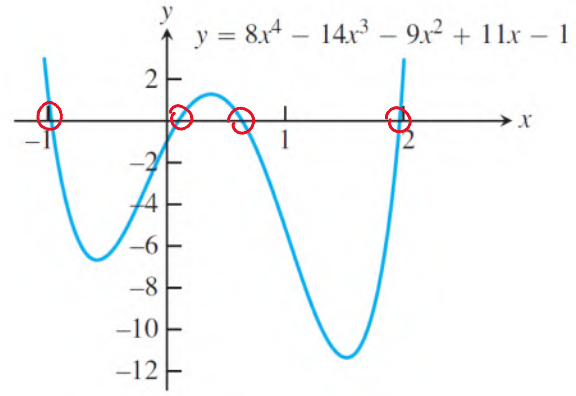
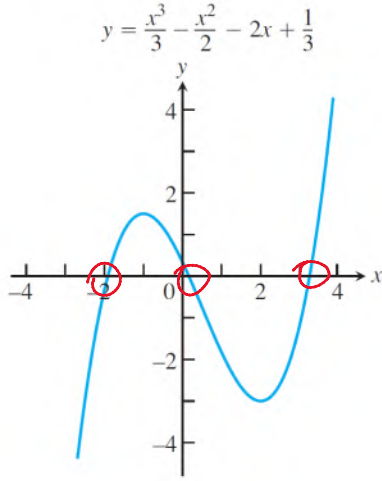

Polinomlar

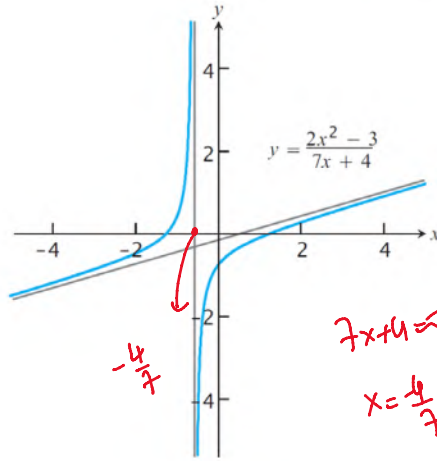
n_1 negatif olmayan bir tamsayı $a_0, a_1, a_2, \dots, a_n$ realsayılar olmak üzere;

$P(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ ifadesine polinom denir. Bütün polinomların tanım kümesi $(-\infty, \infty)$ aralığıdır. $a_n \neq 0, n > 0$ iken n 'ye polinomun derecesi denir. 2.dereceden polinomların özellikleri olarak quadratik polinomlar, 3. dereceden polinomların özellikleri kübik polinomlar denir.

Rasyonel Fonksiyonlar: Bir rasyonel fonksiyon 2 polinomun bölümü veya oranıdır. p ve q

polinomlar olmak üzere; $f(x) = \frac{p(x)}{q(x)} \Rightarrow q(x) \neq 0$

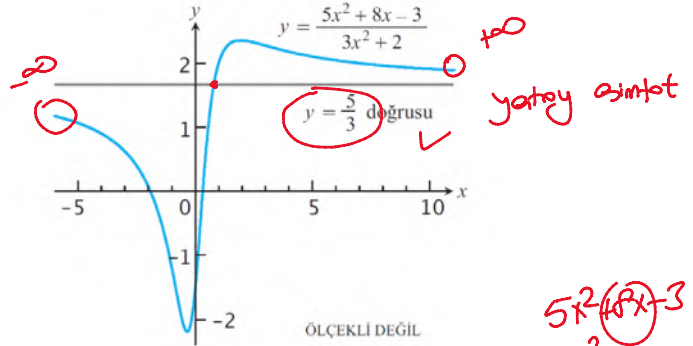

$$7x + 4 = \infty$$

$$x = -\frac{4}{7}$$

$$\begin{array}{r} 2x^2 - 3 \overline{) 7x + 4} \\ \underline{2x} \\ + 4 \end{array}$$

egik asimtot

$$\begin{array}{r} 5x^2 + 8x - 3 \overline{) 3x^2 + 2} \\ \underline{5x^2} \\ + 8x - 3 \end{array}$$

$\frac{5}{3}$ ya

Cebirsel fonksiyonlar:

Bir cebirsel fonksiyon cebirsel işlemler kullanılarak polinomlardan elde edilen bir fonksiyondur. Rasyonel fonksiyonlar cebirsel fonksiyonların özel bir halidir.

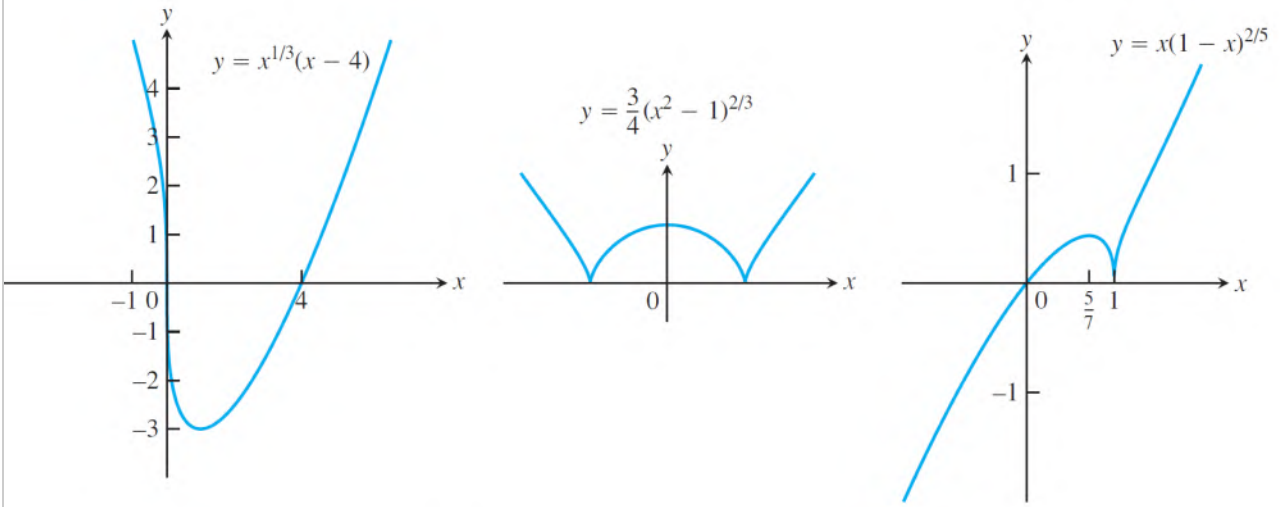
Trigonometrik fonksiyonlar: Periyodik olma özelliği bulunduran sin ve cos benzeri fonksiyonlardır.

Üstel fonksiyonlar: Taban $a > 0$ pozitif bir sabit ve $a \neq 1$ olmak üzere $f(x) = a^x$ şeklindeki fonksiyonlara üstel fonksiyon denir. Bütün üstel fonksiyonların tanım kümeleri $(-\infty, \infty)$ aralığı değer kümeleri ise $(0, \infty)$ aralığıdır. Dolayısıyla bir üstel fonksiyon hiçbir zaman 0 değerini almaz.

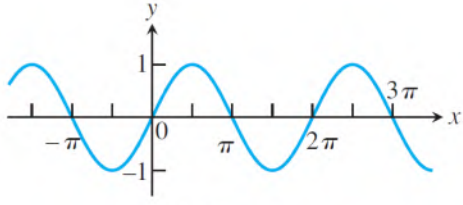
Logaritmik fonksiyon:

$a \neq 1$ pozitif bir sabit olmak üzere $f(x) = \log_a x$ şeklindeki fonksiyonlardır. Üstel fonksiyonların tersi fonksiyonlardır.

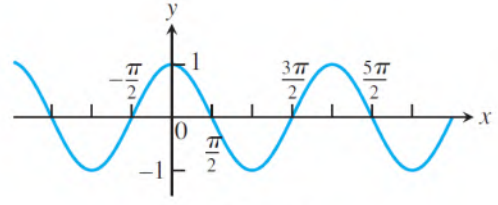
Transandant fonksiyonlar: Cebirsel olmayan fonksiyonlardır. Trigonometrik, ters trigonometrik, üstel ve hiperbolik fonksiyonlar bu şekilde fonksiyonlardır.

Üç cebirsel fonksiyon grafiği.

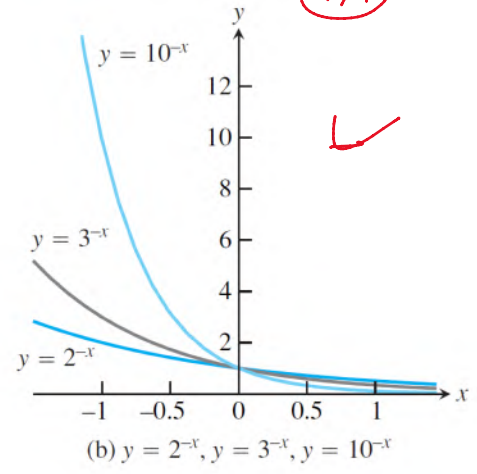
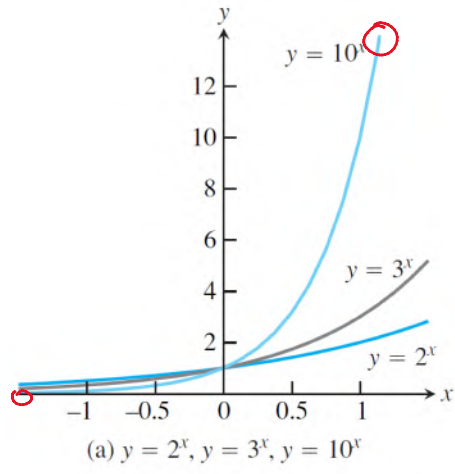

(a) $f(x) = \sin x$

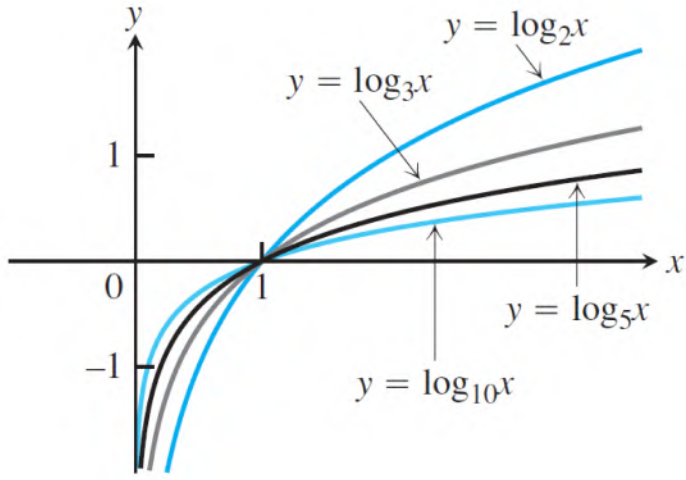

(b) $f(x) = \cos x$

Sinüs ve cosinüs fonksiyonlarının grafikleri.

Üstel fonksiyonlarının grafikleri.

Dört logaritmik fonksiyon grafiği.

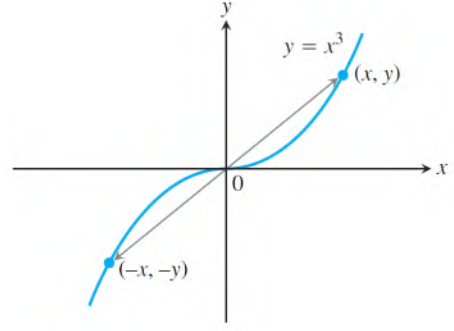
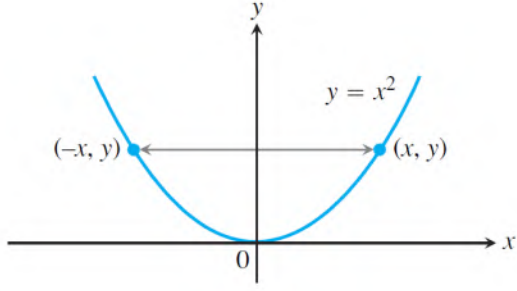
Artan Ve Azalan Fonksiyonlar

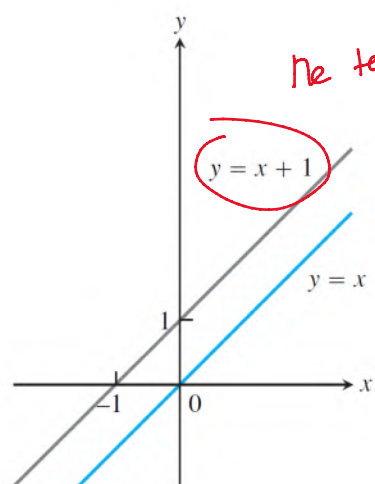
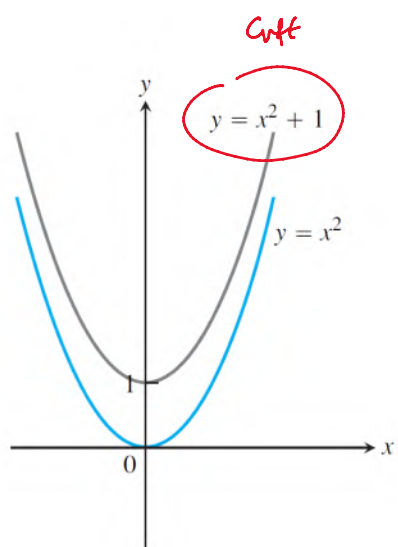
Soldan sağa doğru hareket edildiğinde bir fonksiyonun grafiği yükseliyorsa fonksiyon artan , açılıyorsa fonksiyon azalan fonksiyon diyoruz.

<i>fonskiyon</i>	<i>arttığı yer</i>	<i>azaldığı yer</i>
$y = x^2$	$0 \leq x < \infty$	$-\infty < x \leq 0$
$y = x^3$	$-\infty < x < \infty$	<i>hiçbir yer</i>
✓ $y = \frac{1}{x}$	<i>hiçbir yer</i>	$(\infty, \infty) - \{0\}$
$y = \frac{1}{x^2}$	$-\infty < x < 0$	$0 < x < \infty$
$y = \sqrt{x}$	$0 \leq x < \infty$	<i>hiçbir yer</i>
$y = x^{\frac{2}{3}}$	$0 \leq x < \infty$	$-\infty < x \leq 0$

Tek-Çift Fonksiyonlar:

$y = f(x)$ fonksiyonun tanım kümesinde her x için $f(-x) = f(x)$ oluyorsa fonksiyona çift fonksiyon, $f(-x) = -f(x)$ oluyorsa fonksiyona tek fonksiyondur denir. Bir çift fonksiyon grafiği y eksenine göre simetriktir. Tek fonksiyonun grafiği orjine göre simetriktir.

Fonksiyonları Birleştirmek, Grafikleri Kaydırmak

f ve g iki fonksiyon olmak üzere hem f 'nin hemde g 'nin tanım kümesindeki her x için
yani $x \in D(f) \cap D(g)$ için $f + g, f - g, f \cdot g$ fonksiyonları

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x)$$

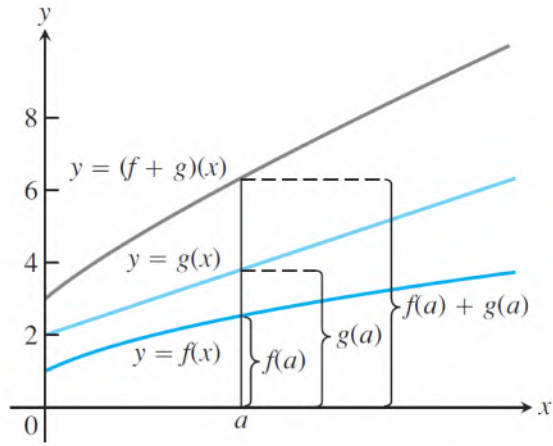
$$(f - g)(x) = f(x) - g(x)$$

$$(f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x)$$

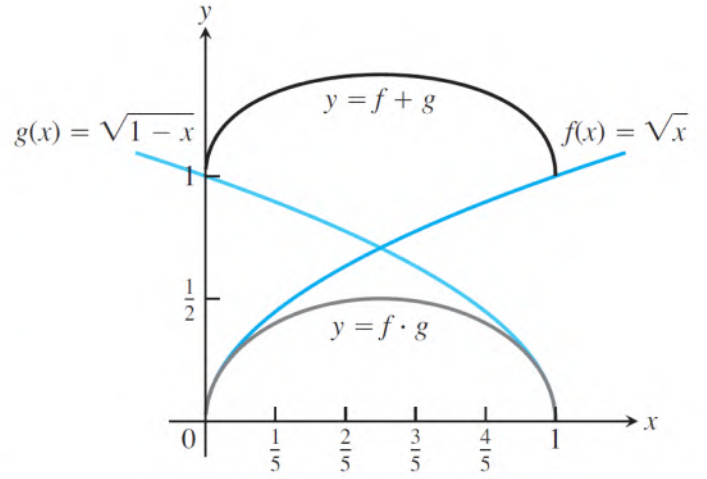
$$\text{Ayrıca } x \in D(f) \cap D(g) \quad g(x) \neq 0 \quad \left(\frac{f}{g} \right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$$

elde edilir.

Fonksiyon	Formül	Tanım Kümesi
$f + g$	$(f + g)(x) = \sqrt{x} + \sqrt{1-x}$	$\checkmark [0, 1] = \underline{D(f) \cap D(g)}$
$f - g$	$(f - g)(x) = \sqrt{x} - \sqrt{1-x}$	$[0, 1]$
$g - f$	$(g - f)(x) = \sqrt{1-x} - \sqrt{x}$	$[0, 1]$
$f \cdot g$	$(f \cdot g)(x) = f(x)g(x) = \sqrt{x(1-x)}$	$[0, 1]$
f/g	$\frac{f}{g}(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = \sqrt{\frac{x}{1-x}}$	$[0, 1) (x = 1 \text{ hariç})$
g/f	$\frac{g}{f}(x) = \frac{g(x)}{f(x)} = \sqrt{\frac{1-x}{x}}$	$(0, 1] (x = 0 \text{ hariç})$

İki fonksiyonun grafik toplamı

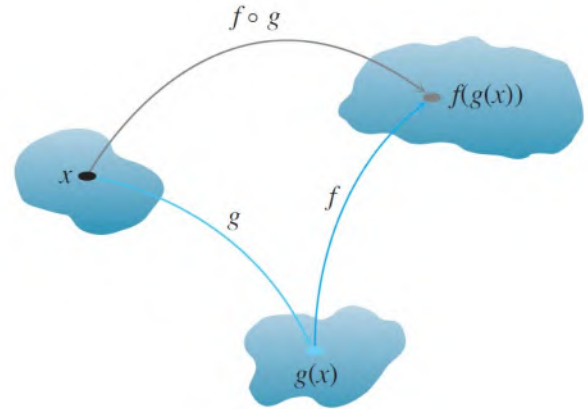
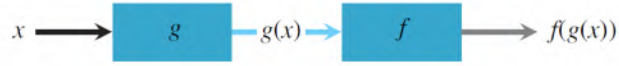

$f + g$ fonksiyonunun tanım kümesi

f ve g , fonksiyonlarının tanım kümelerinin kesişimi, x -ekseni üzerinde bu iki tanım kümesinin örtüştüğü $[0, 1]$ aralığıdır. Bu aralık aynı zamanda $f \cdot g$ fonksiyonunun tanım kümesidir

Bileşke Fonksiyonlar

f ve g fonksiyonlarının $f \circ g$ bileşke fonksiyon $f \circ g(x) = f(g(x))$ ile tanımlanır. $f \circ g$ nin tanım kümesi g 'nin tanım kümesindeki $g(x)$ 'in f 'nin tanım kümesinde olmasını sağlayan x lerden oluşur.

Örnek:

$$f(x) = x^3 - x \qquad g(x) = \sqrt{x+1}$$

$$f \circ g(x) = f(g(x)) = \sqrt{x+1}^3 - \sqrt{x+1}$$

$$g \circ f(x) = g(f(x)) = \sqrt{x^3 - x + 1}$$

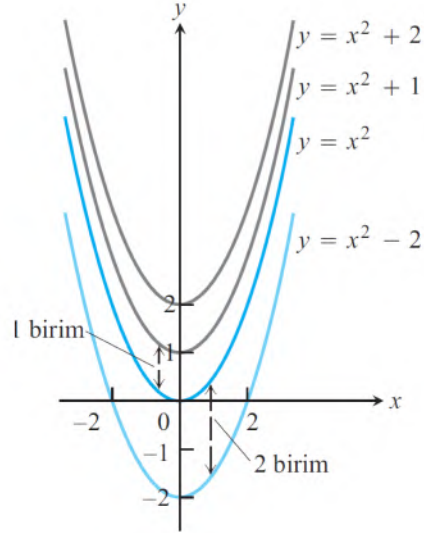
$$f \circ f(x) = (x^3 - x)^3 - (x^3 - x)$$

$$g \circ g(x) = \sqrt{\sqrt{x+1} + 1}$$

Bir Fonksiyonun Grafiğini Kaydırma:

Dikey Kaydırma:

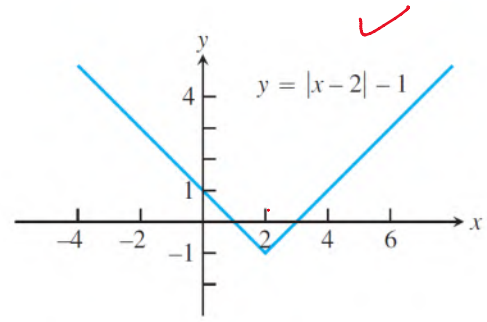
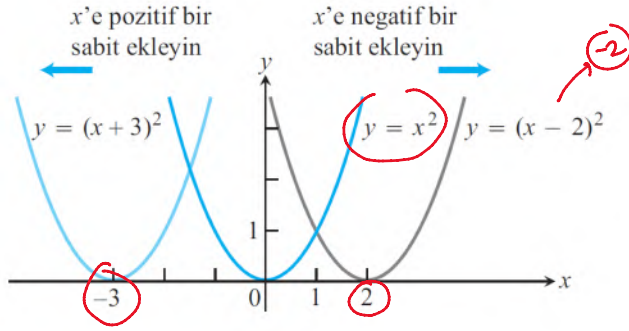
$y = f(x) + k$, $k > 0$ ise fonksiyonun grafiği k birim kadar yukarı kaydırılır. $k < 0$ ise fonksiyonun grafiği $|k|$ birim kadar aşağı kaydırılır.

Yatay kaydırma:

$y = f(x+h)$ fonksiyonunda $h > 0$ ise f 'nin grafiğini h birim sola kaydırılır. $h < 0$ ise $|h|$ birim sağa kaydırılır.

$$y = |x-2| - 1$$

Dikey Ve Yatay Ölçekleme , Yansıtma Formülleri

$c > 1$ için $y = c.f(x)$ f 'nin grafiği bir c çarpanı kadar dikey uzatır.

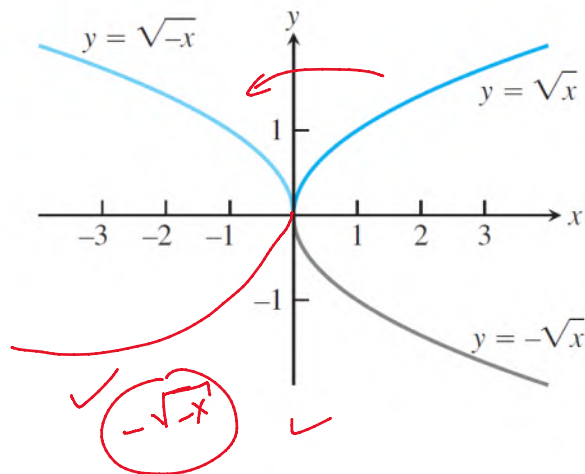
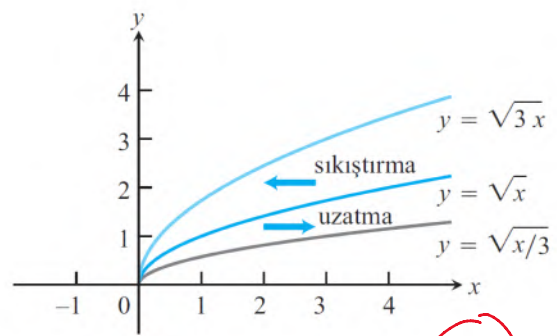
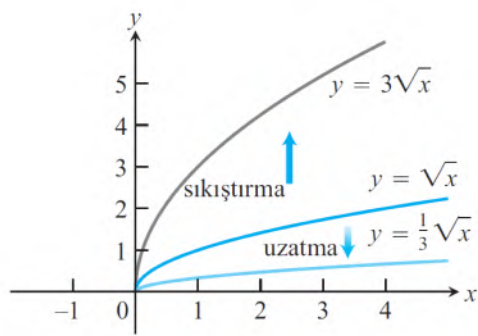
$y = \frac{1}{c}f(x)$ f 'in grafiğini bir c çarpanı olarak dikey sıkıştırır.

$y = f(c.x)$ f 'in grafiğini bir c çarpanı olarak yatay sıkıştırır.

$y = f\left(\frac{x}{c}\right)$ f 'in grafiğini bir c çarpanı olarak yatay olarak uzatır.

$c = -1$ için $y = -f(x)$ f 'nin grafiğini x ekseninin diğer tarafına yansıt

$y = f(-x)$ f 'in grafiğini y ekseninin diğer tarafına yansıtır.

$\sqrt{x}$

$\sqrt{-x}$

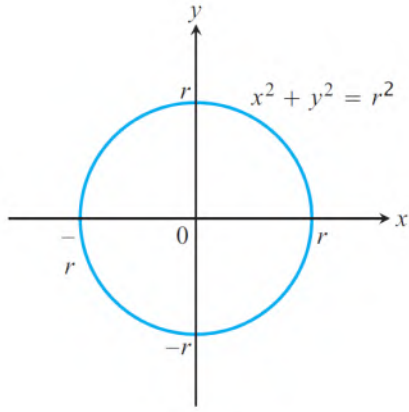
yanırtma

Elipsler

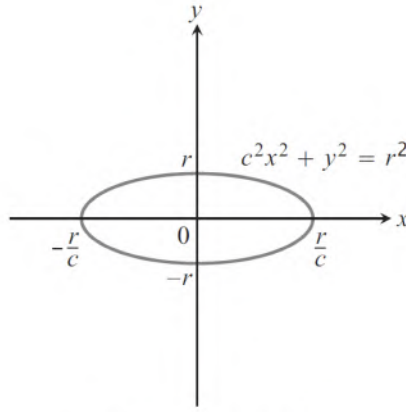
Merkezi orijinde olan r yarı çaplı bir çemberin denkleminde x yerine cx yazmakla elde edilen $c^2x^2 + y^2 = r^2$ denkleminde elips denkleminin adı verilir

$\Rightarrow 0 < c < 1$ için çember denkleminin yatay olarak uzar.

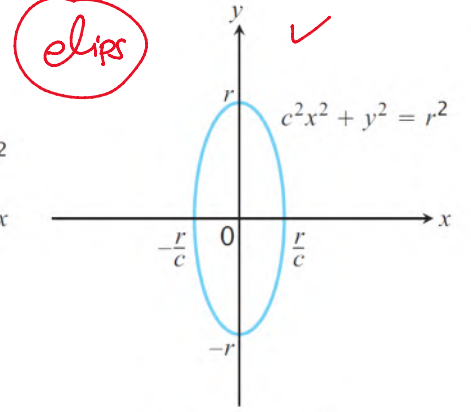
$\Rightarrow c > 1$ ise çember denkleminin yatay olarak sıkıştırılır.

(a) çember

(b) elips, $0 < c < 1$

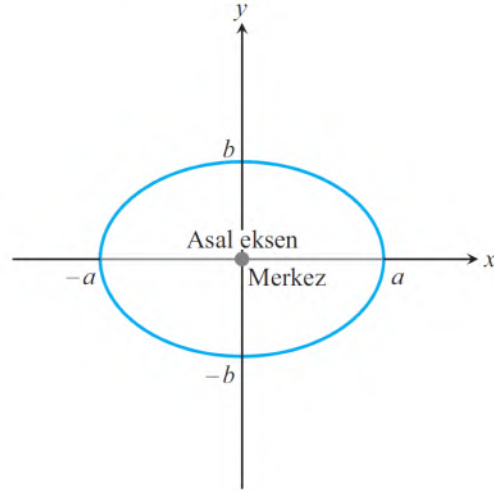

(c) elips, $c > 1$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2}$$

Bir elipsin uzun olan eksen daima asal eksendir.kısa olan ise daima yedek eksendir.

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \quad \text{merkezi orjinde olan elips denklemi.}$$

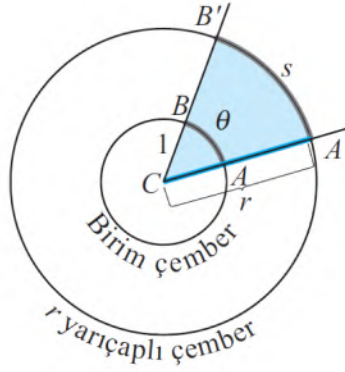

✓

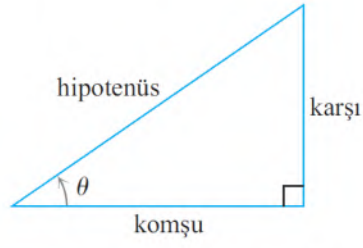
$$\frac{(x-h)^2}{a^2} + \frac{(y-k)^2}{b^2} = 1 \Rightarrow \text{merkezi } (h,k) \text{ olan genel elips denklemi.}$$

Trigonometrik Fonksiyonlar:

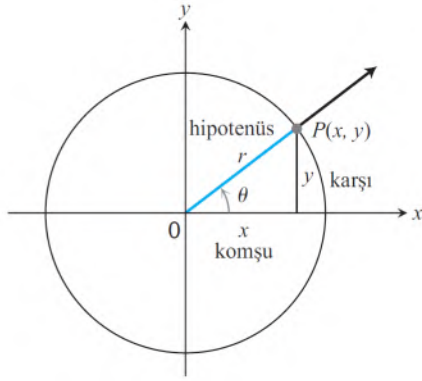
Birim çemberin merkezindeki (ACB) açısının radyan ölçüsü(ACB) açısının birim çemberden kestiği yayın uzunluğuna eşittir.Bu açıya karşılık açıyı radyan olarak ölçüldüğünde r yarı çaplı bir çemberden kesilen yay uzunluğunun $S = r.\theta$ olduğu gösterilebilir.

$\pi.radyan = 180^\circ$ $[x, y]$ düzlemindeki bir açının köşesi orjindeyse ve başlangıç ışını pozitif x eksenini üzerindeyse açı standart konumdadır.pozitif x ekseninden saat yönünün tersine doğru ölçülen açılar pozitif, saat yönüne doğru ölçülen açılar negatiftir.

$$\begin{aligned}\sin \theta &= \frac{\text{karşı}}{\text{hipotenüs}} & \csc \theta &= \frac{\text{hipotenüs}}{\text{karşı}} \\ \cos \theta &= \frac{\text{komşu}}{\text{hipotenüs}} & \sec \theta &= \frac{\text{hipotenüs}}{\text{komşu}} \\ \tan \theta &= \frac{\text{karşı}}{\text{komşu}} & \cot \theta &= \frac{\text{komşu}}{\text{karşı}}\end{aligned}$$

sinüs: $\sin \theta = \frac{y}{r}$

kosekant: $\csc \theta = \frac{r}{y}$

cosinüs: $\cos \theta = \frac{x}{r}$

sekant: $\sec \theta = \frac{r}{x}$

tanjant: $\tan \theta = \frac{y}{x}$

kotanjant: $\cot \theta = \frac{x}{y}$

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

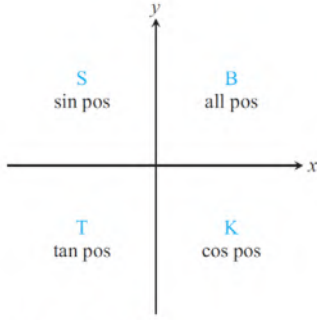
$$\cot \theta = \frac{1}{\tan \theta}$$

$$\sec \theta = \frac{1}{\cos \theta}$$

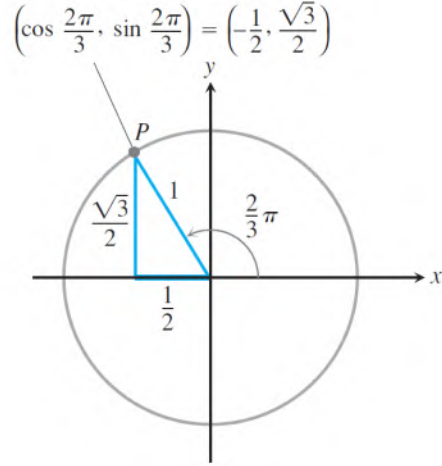
$$\csc \theta = \frac{1}{\sin \theta}$$

$x = 0$ ise $\tan \theta$ ve $\sec \theta$ tanımlı değildir. Yani $\theta = \pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}, \dots$ açı değerleri tanımsızlardır.

Aynı şekilde $\cot \theta$ ve $\cos \theta$, $y = 0$ olan θ değerleri için $\theta = \pm \pi, \pm 2\pi, \dots$ tanımsızdır. Temel trigonometrik fonksiyonların ne zaman pozitif ne zaman negatif olduklarını bulmanın bir yolu BSTK kuralı.

BSTK kuralı, “**B**ütün **S**ınıf **T**ahtaya **K**alkar” cümlesinden hatırlanabilir. Herbir bölgede hangi fonksiyonların pozitif olduğunu söyler.

Periyodik Fonksiyon

Her x değeri için $f(x+p) = f(x)$ olacak şekilde bir p değeri bulunabiliyorsa $f(x)$ fonksiyonu periyodiktir. Bu şekildeki en küçük p değerine f 'nin esas periyodu denir .

$$\sin(x+2\pi) = \sin x$$

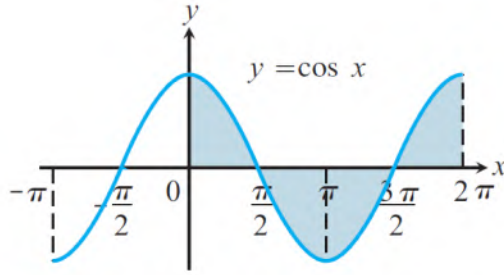
$$\cos(x+2\pi) = \cos x$$

$$\sec(x+2\pi) = \sec x$$

$$\csc(x+2\pi) = \csc x$$

$$\tan(x+\pi) = \tan x$$

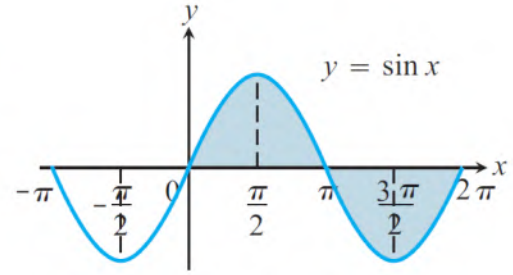
$$\cot(x+\pi) = \cot x$$

Tanım kümesi: $-\infty < x < \infty$

Değer kümesi: $-1 \leq y \leq 1$

Periyot: 2π

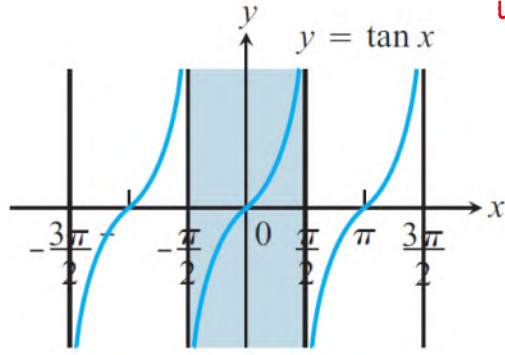

Tanım kümesi: $-\infty < x < \infty$

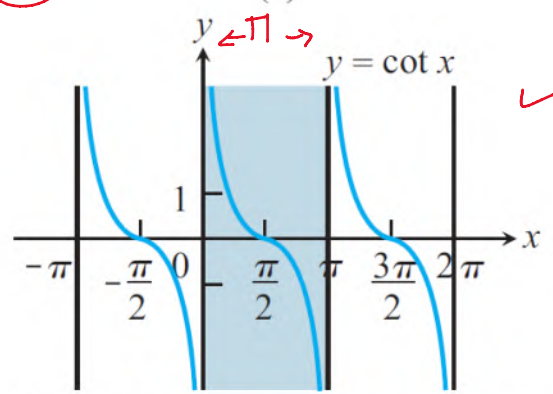
Değer kümesi: $-1 \leq y \leq 1$

Periyot: 2π

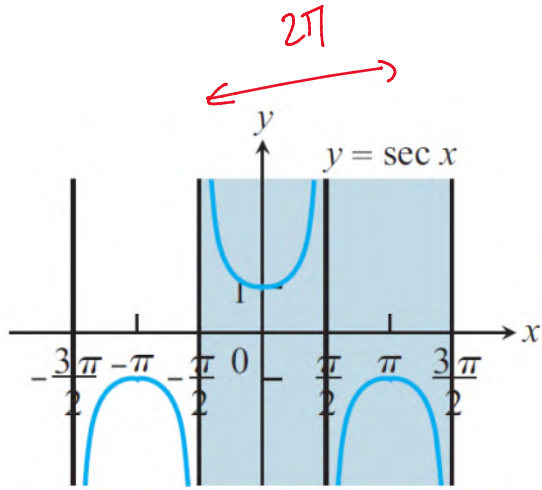
$\frac{\pi}{2}$

Tanım kümesi: $x \neq \pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}, \dots$
Değer kümesi: $-\infty < y < \infty$
Periyot: π

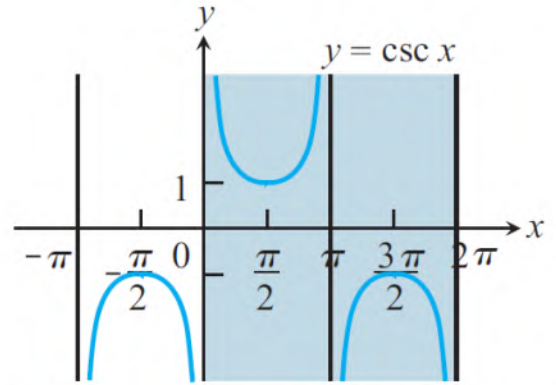
Tanım kümesi: $x \neq 0, \pm\pi, \pm2\pi, \dots$
Değer kümesi: $-\infty < y < \infty$
Periyot: π

Tanım kümesi: $x \neq \pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}, \dots$

Değer kümesi: $y \leq -1$ ve $y \geq 1$

Periyot: 2π

Tanım kümesi: $x \neq 0, \pm\pi, \pm2\pi, \dots$

Değer kümesi: $y \leq -1$ ve $y \geq 1$

Periyot: 2π

Çift	Tek
$\cos (-x) = \cos x$	$\sin (-x) = -\sin x$
$\sec (-x) = \sec x$	$\tan (-x) = -\tan x$
	$\csc (-x) = -\csc x$
	$\cot (-x) = -\cot x$

Bağıntılar

$$\cos \theta = \frac{x}{r} \quad \sin \theta = \frac{y}{r}$$

$$x = r \cos \theta \quad y = r \sin \theta$$

$$x^2 + y^2 = r^2$$

$$r^2 \cos^2 \theta + r^2 \sin^2 \theta = r^2$$

$$r^2 (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) = r^2$$

$$\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1 \quad 1 + \tan^2 \theta = \sec^2 \theta \quad 1 + \cot^2 \theta = \csc^2 \theta$$

Toplam Formülleri

$$\cos(A \pm B) = \cos A \cos B \pm \sin A \sin B \quad A = B = \theta$$

$$\sin(A \pm B) = \sin A \cos B \pm \cos A \sin B$$

$$\cos 2\theta = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta$$

$$= 1 - 2\sin^2 \theta$$

$$= 2\cos^2 \theta - 1$$

$$\sin^2 \theta = \frac{1 - \cos 2\theta}{2} \quad \cos^2 \theta = \frac{1 + \cos 2\theta}{2}$$

$$\sin 2\theta = 2 \sin \theta \cos \theta$$

Trigonometrik Grafiklerin Dönüşümü

Kaydırma, uzatma, sıkıştırma ve yansıtma kuralları trigonometrik fonksiyonlara uygulanır. Aşağıdaki diyagram size, parametrelerin kontrolünü hatırlatacaktır.

Dikey uzatma veya sıkıştırma:
x-ekseninin diğer tarafına
yansıtma, negatif ise

$$y = af(b(x + c)) + d$$

Dikey kaydırma

Yatay uzatma veya sıkıştırma:
y-ekseninin diğer tarafına yansıtma,
negatif ise

Yatay kaydırma

Bu sunumun hazırlanmasında
Thomas Calculus I (Onbirinci baskı) , George B. Thomas, Jr., Maurice D. Weir, Joel Hass,
Frank R. Giordano, Pearson Education Inc.
Türkçe Çeviri: Recep Korkmaz, Beta Yayınları
kitabından faydalanılmıştır.

Fonksiyon
Soruları

Örnek: $f(x): \mathbb{R} - \{1\} \rightarrow \mathbb{R}$ olmak üzere $y = \frac{x^2 - 1}{\sqrt{x^2 - 2x + 1}} + x + 2$ şeklinde tanımlanan fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

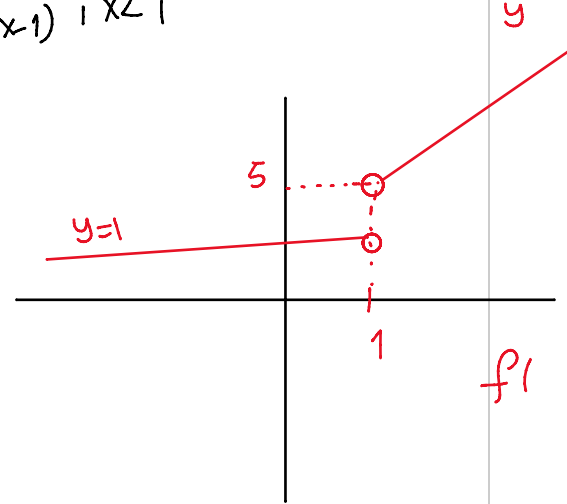
$$\sqrt{x^2} = |x|$$

$$y = \frac{x^2 - 1}{|x - 1|} + x + 2$$

$$\Rightarrow |x - 1| = \begin{cases} x - 1, & x > 1 \\ -(x - 1), & x < 1 \end{cases}$$

$$x > 1, \quad y = \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} + x + 2 = 2x + 3$$

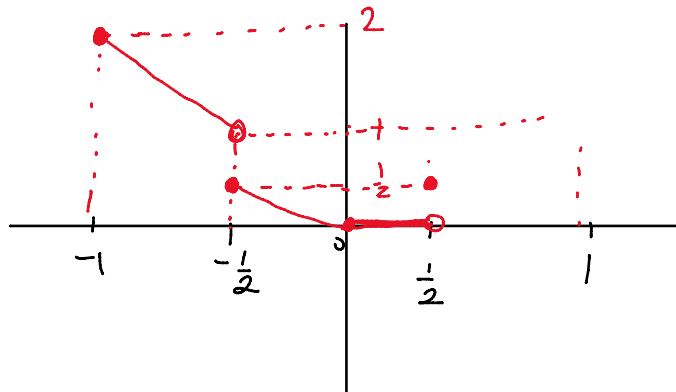
$$x < 1, \quad y = \frac{x^2 - 1}{-(x-1)} + x + 2 = \frac{(x-1)(x+1)}{-(x-1)} + x + 2 = 1$$

Örnek: $f: [-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = x \lfloor 2x \rfloor$ grafiğini çiziniz.

$\frac{1}{2}$ adim

$$\begin{aligned} -1 \leq x < -\frac{1}{2} & \Rightarrow -2 \leq 2x < -1, & \lfloor 2x \rfloor &= -2, & y &= -2x = \\ -\frac{1}{2} \leq x < 0 & \Rightarrow -1 \leq 2x < 0, & \lfloor 2x \rfloor &= -1, & y &= -x = \\ 0 \leq x < \frac{1}{2} & \Rightarrow 0 \leq 2x < 1, & \lfloor 2x \rfloor &= 0, & y &= 0 \\ \frac{1}{2} \leq x < 1 & \Rightarrow 1 \leq 2x < 2, & \lfloor 2x \rfloor &= 1, & y &= x \end{aligned}$$

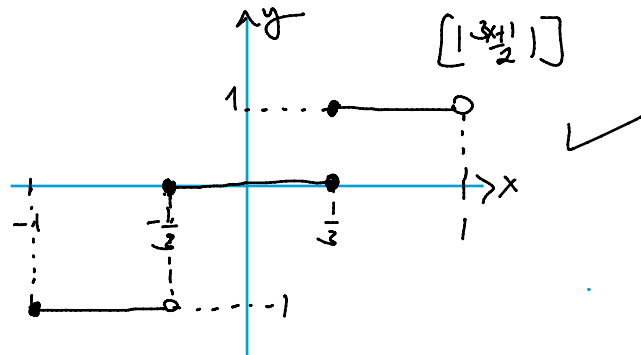
Örnek: $f: [-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = \left\lfloor \frac{3x+1}{2} \right\rfloor$ grafiğini çiziniz.

$$n \leq x < n+1 \\ \underline{\underline{\lfloor x \rfloor = n}}$$

$$-1 \leq x < -\frac{1}{3} \Rightarrow -3 \leq 3x < -1 \Rightarrow -2 \leq 3x+1 < 0 \Rightarrow 1 \leq \frac{3x+1}{2} < 0 \Rightarrow \left\lfloor \frac{3x+1}{2} \right\rfloor = -1$$

$$-\frac{1}{3} \leq x < \frac{1}{3} \Rightarrow -1 \leq 3x < 1, 0 \leq 3x+1 < 2, 0 \leq \frac{3x+1}{2} < 1, \left\lfloor \frac{3x+1}{2} \right\rfloor = 0$$

$$\frac{1}{3} \leq x < 1 \Rightarrow 1 \leq 3x < 3, 2 \leq 3x+1 < 4, 1 \leq \frac{3x+1}{2} < 2, \left\lfloor \frac{3x+1}{2} \right\rfloor = 1$$

Örnek: $\sin 8^\circ = a$ $\sin 24^\circ = ?$
 $\sin x = a$, $\sin 3x = ?$

$$\begin{aligned}\sin(3x) &= \sin(x+2x) = \sin x \cdot \cos 2x + \cos x \cdot \sin 2x \\ &= \sin x (1 - 2\sin^2 x) + \cos x \cdot 2 \sin x \cos x \\ &= \sin x - 2\sin^3 x + 2\sin x \cdot \cos^2 x \\ &= \sin x - 2\sin^3 x + 2\sin x - 2\sin^3 x \quad \rightarrow (1 - \sin^2 x)\end{aligned}$$

$$\sin 3x = 3\sin x - 4\sin^3 x$$

$$\sin 24^\circ = 3a - 4a^3$$

Örnek: $\frac{\sqrt{3}}{\sin 20^\circ} \cdot \frac{1}{\cos 20^\circ} = ?$

$\sqrt{3} = \tan 60^\circ = \frac{\sin 60^\circ}{\cos 60^\circ}$

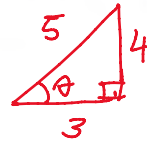
$\frac{\sin 60^\circ}{\cos 60^\circ \cdot \sin 20^\circ} \cdot \frac{1}{\cos 20^\circ} = \frac{\overbrace{\sin 60^\circ \cdot \cos 20^\circ - \cos 60^\circ \cdot \sin 20^\circ}^{\sin(60-20)} }{\cos 60^\circ \cdot \sin 20^\circ \cdot \cos 20^\circ}$

$\cos 20^\circ$ $\cos 60^\circ \sin 20^\circ$

$= \frac{\sin 40^\circ}{\cos 60^\circ \cdot \sin 20^\circ \cdot \cos 20^\circ} = \frac{2 \cancel{\sin 20^\circ} \cdot \cancel{\cos 20^\circ}}{\frac{1}{2} \cdot \cancel{\sin 20^\circ} \cdot \cancel{\cos 20^\circ}} = 4$

Örnek: $y = 3 \cos x - 4 \sin x$ fonksiyonunun alabileceği en büyük değer nedir?

$$y = 3 \left(\cos x - \frac{4}{3} \sin x \right)$$

$$\tan \theta = \frac{4}{3}$$

$$= 3 \left(\cos x - \tan \theta \cdot \sin x \right)$$

$$= 3 \left(\frac{\cos x}{\cos \theta} - \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \sin x \right)$$

$$= 3 \frac{(\cos x \cdot \cos \theta - \sin x \sin \theta)}{\cos \theta} \rightarrow \cos(x + \theta)$$

$$= \frac{3}{\cos \theta} \cos(x + \theta)$$

$$= 5 \cos(x + \theta) \leq 1$$

$$\leq 5$$

Örnek: $f(x) = \frac{4^x}{4^x + 2}$ olmak üzere

$$f(0) + f(1) = 1$$

$f($

$$2 \left\{ f(0) + f\left(\frac{1}{1997}\right) + f\left(\frac{2}{1997}\right) + \dots + f\left(\frac{1996}{1997}\right) + f(1) \right\} = ?$$

1998

$$f(x) + f(1-x) = \frac{4^x}{4^x + 2} + \frac{4^{1-x}}{4^{1-x} + 2}$$

(4^{1-x} + 2)   (4^x + 2)

$$= \frac{4^x (4^{1-x} + 2) + (4^x + 2) 4^{1-x}}{(4^x + 2)(4^{1-x} + 2)}$$

$$= \frac{4 + 2 \cdot 4^x + 4 + 2 \cdot 4^{1-x}}{4 + 2 \cdot 4^x + 2 \cdot 4^{1-x} + 4} = 1$$

Örnek: $\sin 4x + \cos 2x = 0$ denkleminin $[0, 2\pi]$ aralığındaki kökler toplamını bulunuz.

$$2 \sin 2x \cdot \cos 2x + \cos 2x = 0$$

$$\cos 2x (2 \sin 2x + 1) = 0$$

i) $\cos 2x = 0$ Periyot

$$2x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$$

$$x = \frac{\pi}{4} + k\pi$$

$$k=0 \Rightarrow x = \frac{\pi}{4}$$

$$k=1 \Rightarrow x = \frac{5\pi}{4}$$

$$k=2 \Rightarrow x = \frac{9\pi}{4}$$

Periyot

$$2x = \frac{3\pi}{2} + 2k\pi$$

$$x = \frac{3\pi}{4} + k\pi$$

$$k=0, x = \frac{3\pi}{4}$$

$$k=1, x = \frac{7\pi}{4}$$

$$k=2, x = \frac{11\pi}{4}$$

ii) $2 \sin 2x + 1 = 0$

$$\sin 2x = -\frac{1}{2}$$

$$2x = \frac{7\pi}{6} + 2k\pi \quad , \quad 2x = \frac{11\pi}{6} + 2k\pi$$

$$x = \frac{7\pi}{12} + k\pi$$

$$x = \frac{11\pi}{12} + k\pi$$

$$k=0, x = \frac{7\pi}{12}$$

$$x = \frac{11\pi}{12}$$

$$k=1, x = \frac{19\pi}{12}$$

$$x = \frac{23\pi}{12}$$

$$k=2, x = \frac{31\pi}{12}$$

$$x = \frac{35\pi}{12}$$

$$\underline{\text{Toplam}} = 4\pi + 5\pi = \underline{9\pi}$$

Örnek: $\left(\frac{2}{3}\right)^{\tan x} \left(\frac{3}{2}\right)^{\cot x} = 1$ denkleminin $[0, 2\pi]$ aralığındaki kökler toplamını bulunuz.

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{\tan x} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^{-\cot x} = 1$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{\tan x - \cot x} = 1$$

$$\Rightarrow \tan x - \cot x = 0$$

$$\tan x = \cot x$$

$$\tan x = \tan\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$$

$$x = \frac{\pi}{2} - x + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$2x = \frac{\pi}{2} + k\pi$$

$$x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$$

$$k=0, \quad x = \frac{\pi}{4}$$

$$k=2, \quad x = \frac{5\pi}{4}$$

$$k=4, \quad x = \frac{9\pi}{4}$$

$$k=1, \quad x = \frac{3\pi}{4}$$

$$k=3, \quad x = \frac{7\pi}{4}$$

Toplam 4π